

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

64 - యుద్ధకాండ చతుఃషష్ఠితమః సర్గః

|| సీతాప్రలోభనోపాయః ||

తదుక్తమతికాయస్య బలినో బాహుశాలినః |
కుంభకర్ణస్య వచనం శ్రుత్వోవాచ మహోదరః || 1 ||
కుంభకర్ణ కులే జాతో ధృష్టః ప్రాకృతదర్శనః |
అవలిప్తా న శక్ష్మషి కృత్యం సర్వత్ర వేదితుమ్ || 2 ||
న హి రాజా న జానీతే కుంభకర్ణ నయానయా |
త్వం తు కైశోరకాద్ధృష్టః కేవలం వక్తుమిచ్ఛసి || 3 ||
స్థానం వృద్ధిం చ హానిం చ దేశకాలవిభాగవిత్ |
ఆత్మనశ్చ పరేషాం చ బుధ్యతే రాక్షసర్షభః || 4 ||
యత్త్వశక్యం బలవతా కర్తుం ప్రాకృతబుద్ధినా |
అనుపాసితవృద్ధేన కః కుర్యాత్తాదృశం బుధః || 5 ||
యాంస్తు ధర్మార్థకామాంస్తుం బ్రవీషి పృథగాశ్రయాన్ |
అనుబోధ్ధుం స్వభావే తాన్నహి లక్షణమస్తి తే || 6 ||
కర్మ చైవ హి సర్వేషాం కారణానాం ప్రయోజకమ్ |
శ్రేయః పాపీయసాం చాత్ర ఫలం భవతి కర్మణామ్ || 7 ||
నిఃశ్రేయసఫలావేవ ధర్మార్థావితరావపి |
అధర్మానర్థయోః ప్రాప్తిః ఫలం చ ప్రత్యవాయికమ్ || 8 ||
ఐహాలౌకికపారత్రం కర్మ పుంభిర్విషేవ్యతే |
కర్మాణ్యపి తు కల్యాణి లభతే కామమాస్థితః || 9 ||
తత్ర క్లుప్తమిదం రాజ్ఞా హృది కార్యం మతం చ నః |
శత్రౌ హి సాహసం యత్స్వాత్మిమివాత్రాపనీయతామ్ || 10 ||
ఏకస్యైవాభియానే తు హేతుర్యః కథితస్త్వయా | [ప్రకృత]
తత్రాప్యనుపపన్నం తే వక్షామి యదసాధు చ || 11 ||
యేన పూర్వం జనస్థానే బహవోఽతిబలా హతాః |
రాక్షసా రాఘవం తం త్వం కథమేకో జయిష్యసి || 12 ||
యే పురా నిర్జితాస్తేన జనస్థానే మహాజనః |
రాక్షసాంస్తాన్పురే సర్వాన్భీతానద్యాపి పశ్యసి || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

64 - యుద్ధకాండ చతుఃషష్ఠితమః సర్గః

తం సింహమివ సంక్రుద్ధం రామం దశరథాత్మజమ్ |
సర్పం సుప్తమివాబుధ్య ప్రబోధయితుమిచ్ఛసి || 14 ||

జ్వలంతం తేజసా నిత్యం క్రోధేన చ దురాసదమ్ |
కస్తం మృత్యుమివాసహ్యమాసాదయితుమర్హతి || 15 ||

సంశయస్థమిదం సర్పం శత్రోః ప్రతిసమాసనే |
ఏకస్య గమనం తత్ర న హి మే రోచతే భృశమ్ || 16 ||

హీనార్థః సుసమృద్ధార్థం కో లిపుం ప్రాకృతం యథా |
నిశ్చిత్వ జీవితత్యాగే వశమానేతుమిచ్ఛతి || 17 ||

యస్య నాస్తి మనుష్యేషు సదృశో రాక్షసోత్తమ |
కథమాశంససే యోద్ధుం తుల్యేనేంద్రవివస్వతోః || 18 ||

ఏవముక్త్యా తు సంరబ్ధం కుంభకర్ణం మహోదరః |
ఉవాచ రక్షసాం మధ్యే రావణం లోకరావణమ్ || 19 ||

లబ్ధ్యా పునస్త్యం వైదేహీం కిమర్థం సంప్రజల్పసి |
యదీచ్ఛసి తదా సీతా వశగా తే భవిష్యతి || 20 ||

దృష్టః కశ్చిదుపాయో మే సీతోపస్థానకారకః |
రుచిరశ్చేత్స్వయా బుద్ధ్యా రాక్షసేశ్వర తం శృణు || 21 ||

అహం ద్విజిహ్వాః సంహ్లాదీ కుంభకర్ణో వితర్దనః |
పంచ రామవధాయైతే నిర్యాంత్యిత్వవఘోషయ || 22 ||

తతో గత్వా వయం యుద్ధం దాస్యామస్తస్య యత్నతః |
జేష్యామో యది తే శత్రూన్సోపాయైః కృత్యమస్తి నః || 23 ||

అథ జీవతి నః శత్రుర్వయం చ కృతసంయుగాః |
తతస్తదభిపత్స్యామో మనసా యత్సమీక్షితమ్ || 24 ||

వయం యుద్ధాదిదేష్యామో రుధిరేణ సముక్షితాః |
విదార్య స్వతనుం బాణై రామనామాంకితైః శితైః || 25 ||

భక్తితో రాఘవోఽస్తాభిర్లక్ష్మణశ్చేతి వాదినః |
తవ పాదౌ గ్రహీష్యామస్త్యం నః కామం ప్రపూరయ || 26 ||

తతోఽవఘోషయ పురే గజస్కంధేన పార్థివ |
హతో రామః సహ భ్రాతా ససైన్య ఇతి సర్వతః || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

64 - యుద్ధకాండ చతుఃషష్ఠితమః సర్గః

ప్రీతో నామ తతో భూత్వా భృత్యానాం త్వమలిందమ |
భోగాంశ్చ పరివారాంశ్చ కామాంశ్చ వసు దాపయ || 28 ||

తతో మాల్యాని వాసాంసి వీరాణామనులేపనమ్ |
పేయం చ బహు యోధేభ్యః స్వయం చ ముదితః పిబ || 29 ||

తతోఽస్త్రిన్సహలీభూతే కాలీనే సర్వతో గతే |
భక్తితః ససుహృద్రామో రాక్షసైరితి విశ్రుతే || 30 ||

ప్రవిశ్యాశ్వాస్య చాపి త్వం సీతాం రహసి సాంత్వయ |
ధనధాన్యైశ్చ కామైశ్చ రత్నైశ్చైనాం ప్రలోభయ || 31 ||

అనయోపధయా రాజన్భయశోకానుబంధయా |
అకామా త్వద్వశం సీతా నష్టనాథా గమిష్యతి || 32 ||

రంజనీయం హి భర్తారం వినష్టమవగమ్య సా |
నైరాశ్యాత్ స్త్రీలఘుత్వాచ్చ త్వద్వశం ప్రతిపత్సతే || 33 ||

సా పురాం సుఖసంవృద్ధా సుఖార్థా దుఃఖకల్మితా |
త్వయ్యభీనం సుఖం జ్ఞాత్వా సర్వథోపగమిష్యతి || 34 ||

ఏతత్సునీతం మమ దర్శనేన రామం హి దృష్ట్వేవ భవేదనర్థః |
ఇహైవ తే సేత్స్వతి మోక్షుకోభూః మహానయుద్ధేన సుఖస్య లాభః || 35 ||

అనష్టసైన్యో హ్యనవాప్తసంశయో రిపూనయుద్ధేన జయన్నరాధిపః |
యశశ్చ పుణ్యం చ మహాన్తహీపతే శ్రీయం చ కీర్తిం చ చిరం సమశ్చుతే || 36 ||

ఇత్యార్దే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే చతుషష్ఠితమః
సర్గః || 64 ||

